

La tesi doctoral de Martha Patricia Domínguez, defensada a la UIB, dissenya un campus virtual per aplicar l'ensenyament superior a distància en la Universitat Veracruzana de Mèxic

La tesi doctoral de Martha Patricia Domínguez, defensada a la UIB, dissenya un campus virtual per aplicar l'ensenyament superior a distància en la Universitat Veracruzana de Mèxic

El treball *La ampliación de la oferta educativa en la carrera de Publicidad y Relaciones Públicas de la Universidad Veracruzana: una propuesta de trabajo con el apoyo de las tecnologías de la información y la comunicación*, defensat a la Universitat de les Illes Balears, desenvolupa un mètode pilot d'ensenyament superior a distància per ampliar les possibilitats d'accés a l'educació universitària dels estudiants de les regions de l'Estat mexicà de Veracruz

---

Palma. Juliol de 2011

La tesi doctoral de Martha Patricia Domínguez Chenge, defensada a la Universitat de les Illes Balears, analitza les necessitats formatives del professorat i dels estudiants de la Universitat Veracruzana, una universitat pública del sud-est de Mèxic, i identifica com usen les tecnologies de la informació i la comunicació els professors i els alumnes de la regió, com també quins avantatges aporten les TIC en l'àmbit educatiu. Per mitjà del treball *La ampliación de la oferta educativa en la carrera de Publicidad y Relaciones Públicas de la Universidad Veracruzana: una propuesta de trabajo con el apoyo de las tecnologías de la información y*

Martha Patricia Domínguez Chenge, autora de la tesi. Foto: UIB

la comunicación, Martha Patricia Domínguez dissenya un campus virtual de la llicenciatura de Publicitat i Relacions Públiques de la Universitat Veracruzana per ampliar les possibilitats d'accés dels estudiants en les cinc regions de l'Estat de Veracruz.

Ampliar l'accés dels estudis a un nombre més gran d'estudiants

La proposta de dissenyar un model d'educació flexible a Mèxic va conduir l'autora de la tesi a analitzar, d'una banda, en quin estat es trobava la tecnologia educativa a Mèxic i, de l'altra, l'estat

La tesi doctoral de Martha Patricia Domínguez, defensada a la UIB, dissenya un campus virtual per aplicar l'ensenyament superior a distància en la Universitat Veracruzana de Mèxic

d'implantació i de desenvolupament dels estudis de les àrees de comunicació, publicitat i relacions públiques a la regió de Veracruz. La conclusió va ser que la Universitat Veracruzana no disposava de recursos econòmics suficients per construir una infraestructura física més gran ni per contractar més professors que poguessin atendre la demanda creixent per estudiar aquestes carreres.

La solució de l'educació flexible permetria ampliar la matrícula, amb despeses més petites i donant cobertura a totes les regions de Veracruz. Alhora, els professors podrien diversificar la càrrega acadèmica amb el suport físic de les sales de videoconferències, ubicades en les principals regions en què es troba present la universitat.

El professorat universitari en el context en què s'ha realitzat la investigació és un professional expert en la seva àrea de coneixement, que realitza la seva tasca amb poques bases pedagògiques, ja que les habilitats didàctiques no són requisit per a la contractació. Per aquest motiu, l'aportació d'aquesta tesi s'apunta en dos sentits: a) orientada a la pedagogia, és a dir, posant el focus en el desenvolupament de les competències pedagògiques del professorat, i b) centrant-se en l'enfocament que transforma la pràctica educativa, traslladant aquesta activitat cap a un entorn virtual d'ensenyament-aprenentatge, en la modalitat semipresencial o de formació combinada (*b-learning*).

L'esclatxa digital a Mèxic

En l'àmbit de la política educativa a Mèxic s'han realitzat diverses propostes per facilitar l'accés de la població a les TIC. Tot i això, la fractura digital continua sent molt àmplia en aquest país, sobretot en comparació amb altres països de la zona en els quals també es plantegen nous reptes en matèria de tecnologies de la informació vinculades a l'entorn educatiu. A més, en el cas específic de la Universitat Veracruzana, els professors han incorporat molt lentament les TIC a les aules, tot i l'interès que han manifestat per usar-les.

Per mitjà de les tecnologies educatives és possible ampliar l'accés als estudis de Publicitat i Relacions Públiques i cobrir-ne la demanda. No obstant això, no és suficient desenvolupar una plataforma d'aprenentatge virtual, ja que hi ha sectors de la població que no poden accedir a Internet. En aquest punt, es fa necessari l'ajut econòmic de les administracions públiques de la regió.

D'altra banda, la implementació del curs pilot elaborat per Martha Patricia Domínguez ha permès identificar la validesa del model, cosa que fa possible que es pugui aplicar en un futur a la resta d'estudis de l'àrea economicoadministrativa de la Facultat de Ciències Administratives i Socials de la Universitat Veracruzana, en què s'ubiquen els estudis de Publicitat i Relacions Públiques.

La tesi doctoral de Martha Patricia Domínguez, defensada a la UIB, dissenya un campus virtual per aplicar l'ensenyament superior a distància en la Universitat Veracruzana de Mèxic

Referència de la tesi

Títol: *La ampliación de la oferta educativa en la carrera de Publicidad y Relaciones Públicas de la Universidad Veracruzana: una propuesta de trabajo con el apoyo de las tecnologías de la información y la comunicación*

Autora: Martha Patricia Domínguez Chenge

Àrees de coneixement: Pedagogia, Psicologia de l'Educació i Tecnologia Educativa

Departament: Pedagogia Aplicada i Psicologia de la Educació

Directors: Adolfina Pérez Garcias

Qualificació: Excel·lent cum laude

Membres del tribunal

President

Dr. Jesús Salinas Ibáñez

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Universitat de les Illes Balears

Secretària

Dra. Francesca Negre Bennàssar

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Universitat de les Illes Balears

Vocals

Dr. Francisco Martínez Sánchez

Departament de Didàctica i Organització Escolar
Universitat de Múrcia

Dr. Julio Manuel Barroso Osuna

Departament de Didàctica i Organització Educativa

Universitat de Sevilla

Dr. Ángel-Pío González Soto

Departament de Pedagogia
Universitat Rovira i Virgili